

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hára 10 korona. Negyedévre 30 korona.
Félévre . 60 korona. Egész évre 120 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Komáth-utca 1. sz., első emelet,
(Debreceni Belső Takarékpénztár-épület).
Egy szám ára 60 fillér.

EGY NAP a hazáért

A március 31-én tartandó gyűlés arányai egyre nagyobb mértékben bontakoznak ki. Debrecen város közönsége lelkes megértéssel fogadja a mindennél előbbre való cél, az elszakítás veszedelmének kitért országárszek megsegítésének gondolatát.

Vasárnap d. e. 11 órákor a városháza tanácstermében gyűlt össze a város előkelő vezető embereiből álló nagy rendező bizottság, hogy a gyűlés megszervezésére intézkedéseit megtegye.

Az elnöki székben Szomjas Gusztáv főispán-kormánybiztos nyitotta meg az ülést. Lelekes szavakkal mutatót rá a gyűjtő akció rendkívüli fontosságára, amit igazolnak azok az általa felolvasott nyilatkozatok is, melyeket Horthy kormányzó, József főherceg, Csernoch hercegrímás és más országos vezető férfiak az akcióval kapcsolatban tettek. A belügy-minisztérium külön rendelettel támogatja és engedélyezte a gyűjtést, mely Budapeston 5 millió koronát eredményezett. Reményét fejezi ki, hogy Debrecen város közönsége méltó módon fogja ki-fejezésre juttatni hazafias áldozatkészségét.

Az előzárattal fogadott beszéd után dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok számot be a gyűjtés érdekében eddig történetekről. A városi tanács a központ megkeresésére a technikai kerestülvittel a Népjóléti hivatali bizta meg, egyszersmind előterjesztést tett a közgyűléshez a város részéről 25.000 korona megszavazása iránt. A közgyűlés éppen március 31-én fog ebben határozni. A gyűjtési hatósági szervek fogják kerestülvinni, de a társadalom lelkes támogatása is szükséges hozzá. Ezért kívánatos a társadalom részéről egy rendező-bizottság megalakítása.

A megjelennek lelkes egyhangúsággal mondták ki rendező bizottsággá alakulásukat és elnökké Szomjas Gusztáv kormánybiztos választották meg. Társelnökök lettek: dr. Baltazár Dezső, dr. Lindenberger János, Materny Lajos, Márk Endre, Pákozdy Sándor és Papp Gyula.

Hogy a közönség teljesen nyugodt legyen a felől, hogy a gyűjtés minden fillérje csakugyan rendeltetési helyére fog jutni és semmiféle visszaélés nem történhetik, a gyűjtőívek mind a gyűjtő nevére lesznek kiállítva s a Népjóléti hivatal pécséjével ellátva, ezenkívül a Népjóléti hivatal külön igazolvánnyal ellátja őket. Hatósági részről az adóhivatal,

lírsziroda, népjóléti hivatal, az illetékes bizottság, a külügyi részeken a rendőrség kiküldöttjei fogják a gyűjtést eszközölni, a társadalom részéről a bizottság által felkért hírlapok, továbbá a tanítói kar és az egyetemi ifjuság. A külsőségeken március 31-én reggel 8 órákor kezdődik a gyűjtés, a belsőségen pedig reggel kilenc órákor.

A gyűjtőíveket és igazolványokat 30-án, kedden d. u. 5 órákor a városháza közgyűlési termében kapják kézhez a gyűjtők a nyomtatott utasítással együtt. A gyűjtő-

bizottság főlkéri őket, hogy minden nyáján pontosan jelenjenek meg, senki el ne maradjon. A beosztás is akkor fog megtörténni. — A pontos megjelenés hazafias kötelesség.

A színházak és mozik is kivesszik részüket az áldozathozatalból. A Csokonai színháznál Bihari Ákos, a mozgószínházaknál dr. Fejér Ferenc buzgólkodnak abban, hogy a szerdai előadások — melynek jövedelme a gyűjtési akciót fogja illetni — a nagy cél-nak megfelelőek legyenek.

Debrecen népe követeli a nemzetgyűléstől a zsidókérdés sürgős megoldását.

A debreceni ébredő magyarok gyűlése. Szabó Dezső író üdvözlés a kormányzóhoz.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete vasárnap délután nagygyűlésre hívta össze az Arany Bika szalagja nagyeremébe Debrecen város közönségét. — Olyan óriási nagy volt az érdeklődés, hogy az eredeti tervtől eltérően, nem egy, hanem két helyen kellett a gyűlést megtartani. A hatalmas terem zsúfolásig megtelt magyar emberekkel, sok ezren kunn rekedtek, úgy, hogy egyidejűleg a nagytemplom előtti téren is megtartották a gyűlést, amelyen Csernus Mihály debreceni róm. kath. lelkész, Lukácsovich Lajos és Mándi Géza, az Ébredő Magyarok Egyesületének igazgatósági tagjai intéztek beszédeket a közönséghez.

A szónokok a zsidóság tulkapásairól.

A nagyteremben Póth Vilmos dr., debreceni egyetemi tanár nyitotta meg a nagygyűlést. Utána Lukácsovich Lajos szónokt, elmondotta az Ébredő Magyarok Egyesületének megalakulását, amely 1918. őszén bontott zsidókat, miután a zsidóság hatalmi törekvéseit és tulkapásait már nem lehetett tovább nézni öbeteit kezéikkel. Az egyesülés célja, hogy társadalmi, gazdasági és kulturális téren felvegye a harcot a magyarság a zsidósággal szemben. Magyarország 1914 óta minden emberre átlag husz zsidó esett, ma pedig a megcsontított Magyarország 8 millió lakosából egy millió zsidó. — Most már végét kell vetni a zsidó diktatúrának! Az egyesület megalakulása után nyolc ébredő magyart felakasztottak a zsidók.

A kommun bukása után visszahúzódtak, de csak látszólag, hogy annál nagyobb erővel kezdnessék újra aknamunkájukat. Amidőn az ébredő magyarok a Dunántúlra jártak, ugyanakkor a zsidók Pesten deputációban mentek az oláh parancsnoksághoz, hogy szállják meg a Dunántúlt is. — Felkiáltások: Gazemberek! Itt is ugy lettek!

Ma már egymillióra rug az Ébredő Magyarok Egyesülete tagj inak száma. Magyarországon a kommunizmus nem egyéb volt, mint zsidóuralom. (Ugy van!) Meg kell értenünk a magyaroknak egymást és ne egymást móják, hanem azt a zsidóságot, amely a magyarságot marja!

Az ezereves mult.

Ezután Szabó Dezső író, a magyar nemzeti ifjuság vezetője mondott nagy-szabású beszédet. — Nem gondolkodtak-e önök azon, hogyan lehet az, hogy egy ezereves mult már egyszerre össze-

lott? — kezdte beszédét. — Hogyan történhetett ez? Ezt akarom megvilágítani. Egyes ember, bármily erős és nagy lehet, hanem szervezkedni kell, egymás mellé kell állni, hogy megkerdnessük az életet. Milyen szervezetsége volt a magyaroknak a háború előtt? A politikai választások ontották az alkoholt, ontották a hazugságot, a drága magyar népet elvonták az életől, a kenyeret adó magyar rogtól, egymás ellen szították. Ez a politikai szervezet csak korrumpció, hazugság, pálinka és uszítás volt!

„Oly volt a vallási szervezet. A katolikus és a protestáns egyház. En, aki háromszáz éves kalvinista papi család sarja vagyok, tisztelttel viseltetem a katolikus egyház, Szent István egyháza és a kalvinista egyház iránt, amely századokon át v deimezoje volt a lelkiismeretnek, a szabadságnak. De mi történt? A katolikus egyház gyanakodott a protestánsra, a protestáns egyház pedig a katolikusra. Milyen volt a zsidóság szervezete?

Zsidók oszulták a szabadszövességet.

Ugyanott, ahol óslnak bejötték, hogy becsületet nyílt harcban meghódítsák maguknak a földet, a Verecke-szoroson bejött egy küönös ember faj, piszkos volt és siránkozott: testvérem vagyok, én is ember vagyok, üldöznek az eg sz világon adj nekünk helyet, egy házacskát, amelyen meghúzódhatunk. És a szegény, hiszékeny, a butasáig jószágos magyar azt mondta rá: testvérem vagy, végy részt a közös munkában, légy testvérem, egyenlő jogot adok nekem, küzdj mellettem, légy magyarrá!

Es bejötték. Semmijük sem volt. Es tanyát verlek és tanyát kezdve egy fozoga kunyhóban és e perctől kezdve a magyar földművesnek minden falatja, minden menesvése az élet gondjaitól, nekik hajtott pénz, a falu népe elzalogostotta a kerljét, földjét és akik nyomorultan jöttek be, azok földesurak lettek, pénzre jöttek, gazdagok lettek. A gyermekeik már nagy emberek lettek, az egyik újságitró, a másik orvos lett, az életünk minden fontos sztratégiai pontját elfoglalták, övéké lett a pénz, a sajtó, a kereskedelem, minden: Ök is tartoztak politikai pártokhoz, voltak jobb pártiak, — a legjobb pártiak! — függetlenségi, radikálisok, de mindez csak álarc volt, amely mögött lappangott az ő igazi céljuk, Magyarország meghódítása.

Jöttek a különböző szervezetek. Senki sem méltányolta jobban a munkájukat ki-

vánóságait, mint én, (Eljenzés) de mit tettek ök? Nem azért mentek a szervezethez, hogy a munkásság ontudatát leébréssék; hogy a különböző társadalmi osztályok között harmóniát hozzanak létre, hanem azt mondták: Mi vagyunk a megváltók! Gyilkold a ha át, a vallást, az ugynevezett urakat, mindenkit gyldölj, csak minket szeress! Így hamisították meg a szocializmust. De ez nem volt elég, kellett olyan szervezet is, amelyben a szegény középosztály legyen benne, megcsinálják tehát a szabad-öművességet. Meghódították a városi hatóságokat! (Ugy van! Itt is ugy van!) Es megtörtént az a gyalázat, hogy ös magyar városok zsidó kézre kerültek. (Le velük!)

Jött aztán a nagy háború és negyszerű dolog történt. Ismeritek ugy-e azt, hogy a munkát meg kell osztani? — Hát ez a munkamegosztás ebben a háborúban meg is történt. Kint, hogy miért volt annyit zsidó orvos! — Mikor a szegény magyar eléje került, akkor azt kérdezte tőle: magyar vagy-e? Es ha az volt, akkor alkalmas volt! Menj a halálba! Pusztítsd magad! Zsidó vagy? Akkor alkalmatlan vagy, akkor menj a burgonyaközpontba, a takarmányközpontba, menj a dseregyszállónak, hogy milliókat rajj gáznadába. A magyar családok a falvakban lész nélkül, hidegben, fáva, éhezve gondoltak arra, hogy az édesapánk, a fiunk mit csinál a harcmezőn, ez alatt ök autótartottak, szajhákát tartották!

Hársógó taps tört ki és zugott mindenfelől:

— Ugy van! Ugy van!

Es most itt mondok valamit, amit job hallgassanak meg és ha igazságtalanságot mondok, bunkózzanak le itt nyomban, de ha igazat mondok, ne teleték azt el! Mikor arról szólok, hogy a magyarság ott pusztult a frontokon, ugyanakkor nekem, a kalvinista család sarjának, szegyenkeve kell bevallanom, hogy akadt egy kalvinista ember Debrecenben, aki oda állott a zsidók pártjára, himnuszokat zengett róluk.

Óriási zaj és felkiáltások:

— Le vele!

A háborúban voltak ugynevezett leltelenítő stációk, ahol a katonák lészlógdottak, — joly atta Szabó Dezső. — Debrecen város református közönsége tisztítsa le magától ezt a gyalázatot!

— Ugy van! Ugy van! Zugott a közönség.

Boecüssanak ki egy ívet, írja alá minden becsületes polgár és polgárnő és szövlítsák fel, hogy hordja el az imhajat Palesztinába!

— Oda való — zugott a közönség.

Mikor jött a nagy összevadás, amikor kezdtek érezni, hogy annyit nélkülözés, szenvedés és vér hiabavaló volt, ekkor megint történt valami. A magyar zsidó találkozt az orosz, német, francia zsidóval. Azt mondták: Vigyázzunk! Pusztuljen akár egész Magyarország, csak a mi iránk szabadulhasson. Meg aztán azt is mondták: Nézzetek, ezek a beteg magyarok, hogy tépik egymást, most itt az idő, hogy az egymástépo keresztények hátán diadala vgyük ölünk! Es jött haza a magyar katona a messzi frontokról, hogy megvesse a lábát az ország szent ha árainál, ekkor elébe állt a zsidó és kihazudta kezéből a homi védő lögyvert, mert így gondolkodott: „Magyarország igen nagy, egyszerre nem tudjuk benyelní, ez még a mi tehetetlen gyom-runknak is megárt. Hadd nyírbálják meg a szerbek, a románok, a csehek, a kisebbs Magyarországot könnyebben hatalmunkba kerühetjük és megvejük itt európai hatalmunk első bástyáját”. Minden, ami ezután történt, csak azért történt. A károlyi-forradalom északjában első dolguk volt, hogy fellégyveressék a makabereknek és a magyar katonákat, akik az öt éves kürdelembem csodákat műveltek, — lefégyverezték. Es amikor az ébredő magyarok megtek öszereváltak a zsidó nemességel,

os sba tea, Btó rle riu fölla 16

ujja ban

g el en lr la la

iv, ak a gy te ta el r be

verrel verték szét őket, azok a zsidók akiknek rablás volt a háború.

Keresztények az akasztófa.

Azután jött a proletárdiktatúra. Azt mondák, nincs magyar, nincs német, nincs török, csak ember van. Mintha azt mondanánk, hogy nincs mecklenburgi, stájer vagy székely mokány ló, hanem csak ló van. És mindenüvé a zsidók ültek be. Ha néztük a népbiztosokat, mennyire egyformák voltak, mennyire egyformák voltak, mennyire látszott a rokonságuk. Nekik csak a zsidó volt ember. És ha azokat néztük, akiket felakasztottak, mind magyarok voltak; akiket a pincékben kínoztak, megfeszítettek, keresztények voltak.

Es azt mondták, hogy vallás sincs, hogy ez egy ócska butaság, belétek a keresztény templomokba, a drága szent keresztet fektették! Ugyanakkor pedig elreudelték ők, hogy a zsidók husvétra naceszlisztet kapjanak.

— Most is úgy történt! — kiáltották öbebe.

— Azért jöttünk, — folytatta a szónok egy nagy egyenlőtlenséget megszűntünk. Ezt mondák. Egyenlőséget akarunk. És a hungária pártolában ők libahúst egek, pezsögöttek, mi pedig órákig ácsorgunk, hogy egy lányér geszlieveses juhassunk.

— Azt is mondták, hogy csak a munka boldogít. És az egész kommunizmus alatt Budapesten minden gyár, műhely, üzem zárva volt. A kommunizmus a munka halálát jelentette.

— Ugy van! Ugy van! — hangzottak a felkiáltások.

— Nem más volt a kommunizmus, — folytatta Szabó — mint a zsidó faj gyilkos hadjárata, hogy ezt a szerencsétlen országot egészen a karmak közé kapartassák.

— Ugy van! — helyeselt a közönség. — Minden állásból kiűzték a keresztényeket, minden vagyona zsidó kézben volt!

Azután jöttek az oláhok. Magyarország szent földjét megtaposták, nagy gyalázatunkra bevonultak Budapestre és akkor a zsidók odamentek az ellenséghez, pénzt adták neki, az asszonyait adták oda, hogy hasznát huzzauak a magyar föld meggyalázásából is.

Végül a liberalizmus alatt lappangó törekvésekre mutatott rá Szabó Dezső és következően lejezte be beszédét:

Mik a teendők?

— Mik a teendők, keresztény testvéreim? Engem, amikor végigmentem Debrecen utcáján és magamba szívtam ez őszent városnak a magyar protestantizmus, a lelkiismereti szabadság városának levegőjét, — valami végtelen szomorúság fogott el.

— Ollékezzünk össze, fogjunk össze a magyarságot — mondta végül Szabó Dezső. Vgyáztok, zsidó lapot ne vegyetek a kezetekbe, ne tőrjétek a zsidó könyvet. Lehetetlené kell tenni nekik az életet, hogy pusztuljanak innen! Ha összekelünk mi magyarok, ha megtanuljuk szeretni egymást, meglátjátok, nagyszerű jövő következik a magyarságra, a betolakodókat kikergetjük és miénk lesz az ország, erős akarattal, hitel meg fogjuk építeni a szent, keresztény, integrális Magyarországot! (Percekig tartó eljenzés és taps.)

Zsidóság a városi közgyűlésben.

A következő szónok Csernus Mihály volt. Debrecen népe megértette a hívó szót és diadalra fogja vinni a keresztény lobogót a zsidóság ad z tömege ellen! — mondta. Debrecen keresztény népe érte sokszor, hogy a városi közgyűlésben a zsidóság dominált, a legtöbb hivatal fejt befolyásolták, a zsidók akadályozták meg, hogy a Magyar az etihelyiséget elfoglalja. Ha van valahol tisztogatni való, Ház Debrecenben van! Ahogy megfeszítették Krisztiust, önkretették hazánkat, ugyanolyan megfontással kell élnünk is! (Taps.)

A határozati javaslat.

Ezután Mándi Gyula azt fejtette ki, hogy az Ebredő Magyarok Egyesületének programja a zsidó kérdésnek törvényes úton való megoldása, az 1867. évi XVII. t. c. eltorlését és annak kimondását köve-

teli, hogy a zsidóság nem felekezet, hanem faj. (Ugy van!) Végül hadrózati javaslatot terjesztett elő arra nézve, hogy a debreceni nagygyűlés követeli, hogy a nemzetgyűlés az 1867. évi XVII. törvény-cikk eltorlésével a zsidóság kérdését sürgősen m goldja törvényes úton.

A nagygyűlés ezt óriási lelkesedéssel elfogadta és ilyen értelmű feliratot intéz a nemzetgyűléshez, valamint üdvözlőtáviratot küld Horthy Miklós kormányzóhoz.

iratot küld Horthy Miklós kormányzóhoz.

Csernus Mihály végül a megleltetek nevében köszönetet mondott az Ebredő Magyarok Egyesületének, hogy megjelentek Debrecenben és fölkerítte a közönséget, hogy rendben oszljon szét.

A Hymnusz éneklése után a közönség a szónokok és a keresztény Magyarországot éltetése mellett a legkifogástalanabb renben távozott.

Apponyi hazajön husvétra.

Jelentést fog tenni a kormányzónak. Megegyezés a szibériai hadifoglyok hazaszállítására. —

Budapest, március 29.

A Nemzeti Sajtótudósító telefonjelentése:

Apponyi Albert gróf a magyar béke delegáció elnöke a husvétü ünnepekre Budapestre érkezik. Apponyi társaságában visszatérnek Párisból Teleky Pál gróf és Popovits Sándor is, valamint a békeküldöttség még néhány tagja. Párisban a békeküldöttség főtájkarságának csak egy része marad.

A békeküldöttség kedden este 6 órakor indul Neuillyből és valószínűen csütörtökön este érkezik Budapestre. A békeküldöttség vonata csütörtökön délelőtt 11 órától délután 4 óráig Bécsben kénytelen lesz telelni.

Apponyi Albert gróf megérkezése után jelentést tesz benyomásairól és értesüléseiről Horthy Miklós kormányzónak, aki kihallgatáson fogadja Popovits Sándort és gróf Teleky Pált is.

Értesülésünk szerint a magyar béke ügye még elintézetlen, a szövetséges hatalmak még nem döntöttek véglegesen sem a területi, sem a gazdasági kérdésekben és ezekről a tárgyalások még mindig folynak.

Apponyi Albert gróf április 7-ike táján utazik vissza Párisba és valószínűen még húzamosabb ideig ott marad, mert a magyar béke elintézése csak a san-remoi tanácskozásoktól várható.

A magyar béke delegáció egyik albizottsága csütörtökön megegyezett a szövetségközi hadifogly iroda vezetésével a magyar hadifoglyok hazaszállítására dolgában. Hetenként két vonat indul hadifoglyainkkal és minden vonattal ezer ember jön haza Szibériából.

Vajda-Vojvoda Sándor volt román minisztereinek — mint Bukarestből jelentik — a nemzet párt ülésén bejelentette, hogy a legfelsőbb tanács egyéb kedvezményeken kívül jelen tékeny határkiigazítást rendelt el a Bánságban és Máramarosban. Ezeket Vajda személyes befolyásának köszönheti.

Róma, március 29. A szövetséges államok miniszterelnökei abban állapodtak meg, hogy a békekonzferencia április 10-én vagy 11-én tartólést San-Remóban.

Hatmillió bélyegezetlen koronát elkoboztak.

Győr, március 29. A rendőrség letartóztatta Krizsi Viktor bécsi lakost, aki 1,500,000 korona és Baumann soproni gyáros, aki 740 000 korona értékű bélyegezetlen bankjegyet akart kicsempészni Auszriába. A magyar katonai rendőrség a bankjegy felülbélyegzés kezdete óta szombáig több, mint hat millió koronát kobozott el, amit felülbélyegezetlenül akartak kicsempészni Auszriába.

Eihamvadit kincsek.

Szombathely, márc. 29. Péntekre virradóra hatalmas tűzvész pusztította el a vas-vörösvári gróf Erdődy téle kastélyt. Kiszámitatlan értékű kincsek veszendőbe. Elpusztult a pótolhatatlan becsültitkos Rákóczi levéltár, a családi levéltár és butorok, festmények. A szombathelyi rendőrség megindította a nyomozást, mert az a gyanu, hogy gyujtogatás történt.

Eliopták a telefon-távíró vezetékét.

Budapest, márc. 29. A nemzeti sajtótudósító telefonjelentése. — Béccsel és Berinnel szünetel a távírós telefonösszeköttetés szombáig éjjel óta. Iletékes helyen azt a felvilágosítást adták, hogy a Buc. — Királyhida és Bécs közötti távírós és telefonvezeték, amelyet azóta nem tudtak még pótolni.

A nemzetgyűlés.

Budapest, márc. 29. A nemzeti sajtótudósító telefonjelentése.

Butlik József elnök háromnegyed 11 kor nyitotta meg a nemzetgyűlés hétfői ülését. Pallavicini György örgrófi utólag rendre utasította az előbbi ülésen használt kifejezéséért.

Koranyi p nüzgyminiszter jelenti, hogy az ellenforradalmi költségek eszámolása folyamatban van.

Elfogadta a Ház harmadik olvasásában a felülbélyegzésről szóló javaslatot.

Az enök fölszólítására kifejti, hogy a takarmány és husipar központ egész ügykezelését felelő kivanja vizsgáltatni. Keri 11 tagu bizottság kiküldetését.

A Ház az indítványt elfogadta. Huber János beterjesztette a gazdasági bizottság jelentését a képviselők napidíjának rendezéséről. Kéri, hogy állapítsák meg a képviselők évi tiszteletdíját 24000 koronában, a drágasági pótlékok pedig 12000 koronára emeljék. A Ház elfogadta.

Mennyi termény-kontingenst kell beszoigáltatnia Debreczen város és Hajdu megyének?

Az élelmezési kormánybiztos a következő táviratot intézte Mark Endre polármesterhez:

P. Igármesier, Debrecen. Értetem, hogy Hajdu megye és Debrecen város által közcéira beszoigáltatandó termésmennyiséget 1000 vagon búzában, rozszban, árpában és 500 vagon tengeriben és zabban és Bihar megye meg nem szállott részének kontingenst pedig ideiglenesen 500 vagon kenyérmagban és 200 vagon tengeriben és zabban állapítom meg. A vármegye alispánjával és kirendeltségem vezetőjével egyetértésben leg-sürgősebben elkülönítendő a város és a vármegye kontingense. Ha e kontingens április 15-ig, a most felszabaduló területeken pedig április 30 ig biztosítva nem lenne, hatósági igénybevitelhez leszek kénytelen fordulni. Bizom benne, hogy a termelőkönység kényezereszközök nélkül, hazatias kötelességből is átadja öszszes feleslegét énező magyar testvérel javára.

Gabonakormánybiztos.

A városi tanács — Zöld József tb. tanácsnok javaslatára — dr. Magoss György tiszti főügyészt, dr. Vársáry István tanácsnokot küldötte ki a Hajdu megyével megtartandó tárgyalásokra.

A rendőrség tájékoztatója az utazásokra vonatkozólag.

Az utazás a Vasárosnamény, Mátészalka, Vámospércs, Konyár, Berettyóújfalú, Szeghalom, Dévaványa, Mezőtur, Szarvas, Fábán, Hódmezővásárhely jelenlegi demarkációs vonaltól nyugatra fekvő területekre szabad, azonban utasoknak arképes személyazonossági igazolvánnyal kell magukat ellátni. Ezen igazolványokat az államrendőrség adja ki. Igazolványok iránt kérvény nyujtandó be, a kérvényben közölni kell az utazás helyét, célját és idejét. A fent említett demarcationális vonal kelet felé való át lépése ez idő szerint feltétlenül meg van tiltva. Az arképes személyazonossági igazolványok katonai láttamozása csak abban esetben szükséges, ha az utas a Tiszát át akarja lépni. Ez esetben a láttamozást a vasuti pályaudvar parancsnokság eszközli, a terparancsnokság utazási igazolványokat nem láttamoz.

Rendőrfőkapitányság.

Jelentkezzenek az összes hadirokkantak. Felhívás.

Felhívjuk a Debrecenben tartózkodó összes hadirokkantakat, hogy jegyzékbevételek végett a Miklós-u. 23. sz. a. levő hivatalos helyiségünkben az alábbi beosztás szerint, mindenkor d. e. 8-2 óráig rokkantságukat igazoló okmányaikkal nevezetesen a rokkant könyvben levő fizetési meghagyással és számlakönyvi kivonattal, posta vagy csekkszelvényvel annyival is inkább jelentkezzenek, mert további rokkant nyugdíj csak a most jelentkezőknek lesz kiutalva és kifizetve. E most felvett jegyek alapján fogják Budapestben a nyugdíjat kiutalni, aki tehát nem jelentkezik, az a nyugdíját sem kapja meg.

Április hó 1-én A-D betűig
2-án E-J
3-án K-O
6-án P-Sz
7-én T-től végig.

Hogy a jelentkezésnél felesleges munkát ne kellessen végezniük, nyomtatékosan felszólítjuk a rokkantakat, hogy csak a nevük kezdő betűje szerinti napon jelentkezzenek, mert máskor nem fogadjuk el a jelentkezést.

Figyelmeztetjük a nyugdíjas hávidjasokat, katonai özvegyeket és árvákat, akik illetheiket ezelőtt postán címükre küldve kapták, hogy illetheiket a postaforgalom megnyitásával továbbra is postatakarépenztár útján fogják megkapni és így jelentkezniük nem kell.

Felhívjuk végül a rokkantakat, hogy illetheiket csak a hivatalunk útján kaphatják meg; Budapestben azt ki nem fizetik, oda tehát hiába utaznának fel, mert ezzel csak önmaguknak okoznak felesleges költséget és fáradságot.

Debrecen, 1920 márc. hó 27-én.
Debrecen, sz. kir. város
Nepjelölti Hivatala.

Az állatkihajtás idejének megállapítása.

Mennyi a legelőbér?

A városi főszámvevő előterjesztése alapján a tanács a legelőre való állatkihajtás időpontját a júniusokra vonatkozóan márc. 15-én, a sertésre, lóra április 1-én, a szarvasmarhára április hó 15-én állapította meg.

Egy hámos jószág után 100 korona, egy juh vagy sertés után 25 korona fizetendő.

A gazdasági inéző bizottság az ökör, bika, tinó és a szüregyűbe hajított marhák után 8 korona kútbért, bikaberben pedig 12 koronát állapított meg, juhna pedig 1 korona előleget és 80 filler kútbért.

A belső legelőre való kihajtás 1 ténen után 100 koronában, ló után 50 koronában, juh után 12 koronában állapított meg.

Egyben elrendelte a tanács, hogy a folyó évben legelőre fel nem használt területek: a sertéfélds a

Kun György telek sít. kaszáltásra kijelöltesse. A kijelöléssel a máti biztos bizatott meg.

A katonai körletparancsnokság felhívása.

A magyar nemzeti hadsereg fővezér-sége ismételtén előfordult visszaélések megakadályozása végett értesíti a közönséget, hogy a magyar nemzeti hadsereg javára rendezett bármilyen nevezendő gyűjtés (kézpénz gyűjtés, plakét, naptár, fénykép, gyűjtő, emlékbélyeg sít. terjesztése) a magyar belügyminisztérium 5839-1920. XII. számú rendelete értelmében a fővezérség engedélyéhez van kötve.

Pénzadományok csak a fővezérség 45239. számú postatakarépenztári csekk-számlájára, vagy a Pesti Havi Első Takarékpénztárnál levő „Hadseregellátási okmán. ok” folyószámlára fizetendők be. Engedély nélküli gyűjtők ellen a megjelölt eljárást a fővezérség mindenkor meg fogja indítani.

Debrecen területén csak azok az igazolványok érvényesek, melyeket a körletparancsnokság védelmi osztálya záradékkal lát el. A körletparancsnokság többi területén pedig csak azok, melyeket az illetékes vármegyei parancsnokságok látnak el záradékkal.

Ugy a közönség, mint a cél érdekében áll, ha az adakozó az igazolványt minden egyes esetben felmutatja és ellenőrzi, a visszaelők pedig átadja a rendőrségnek.

A gyűjtőket ezután is felhívom, hogy igazolványaiknak záradékkal való ellátása végett haladéktalanul jelentkezzenek a körletparancsnokság védelmi osztályánál, ill. tve az illetékes vármegyei katonai parancsnokságoknál.

Ujdonságok.

Sérült és hasznavehetetlen bankjegyek.

Az osztrák-magyar bank fiókja ma, kedd reggelől kezdve elájta a jegy lebélyegzési alkalmával tömegesen előkerülő sérült és forgalomra alkalmatlanná vált bankjegyek kicserélését. Sérült bankjegyek megteleő levonással, elnyűt, de nem hiányos jegyek levonás nélkül, költségmentesen váltanak be. Ugyancsak becsereletnek olyan forgalmon kívül helyezett jegyek, melyekre még a beváltási határidő nem járt le, pl. a sárga alapú 50 koronások, sít. A kicserélés is lebélyegzővel jegyekkel történik, melyeket a felek bélyegeztek le az eddig szokott módon.

A hortobágyi halak. A hortobágyi halastavakon megkezdék a halászatot. Ezzel kapcsolatban a városi tanács előtt szóba került az, hogy a halakból mennyit költsenek le a debreceni közönség részére. A tanács úgy gondolkodik, hogy a halakért a város viseli a terhet, amennyit a közönség szükséglete kíván és az eladási ár 50 korona lenne. Ez azonban nem volt kivihető, mert a halkereskedők 50 koronás ár mellett nem vállalkoztak, csak úgy, ha a város viseli a rizikót. Ebbe a tanács persze nem ment bele, hanem rángya a haltenyésztő r. t.-re a hal piacrahozását.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ref. egyház presbiteruma március 31-én, szerdán délután 3 órakor az egyház tanácsa érdekében gyűlést tart. Összesen ötvenhárom tárgy vár elintézésre.

A zászlóavatás. Annak a zászlónak, amelyet a debreceni közönség készített a debreceni katonák részére, husvét másodnapjára tervezik az ünnepies átadását. Ha azonban ez a dátum a katonaságnak nem konvenálna, akkor csak április 10-én lesz a zászló átadása.

Megnyiták az utalvány, csekk és csomagforgalom. A debreceni posta és távírda igazgatósági ki- rendeltség hivatalosan tudatja a Debreceni Újság olvasóközönségével, hogy a debreceni postai igazgatósági ki- rendeltség kerületében az utalvány, csekk és csomagforgalom f. évi ápril hó 1-től kezdve megnyitják.

A debreceni háziérezd zene- kara szervezős alatti. Z. nézsek azonnal felvétetnek, olyanok, akik már katonai zenekarban szolgáltak, előnyben részesülnek. Jelentkezni lehet délelőtt 8-12 és délután 2-4-ig, Nőti Anál ezredkarmesternél. Szentanna utca 20 szám alatt.

A városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága március 31-én d. e. 9 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés előkészítése végett kedden délelőtt lesz teljes tanácsülés, délután pedig jog- és pénzügyi bizottsági ülés. Érdekes, hogy a kibocsátott közgyűlési meghívókon február 31-re hívták össze a bizottsági tagokat.

Halálozás. A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk, hogy a forrón szeretett apa, nagypapa, após, testvér, nagybácsi, sógor és ádott emlékü rokon: Polgar Hadházi Bálint gazdálkodó, éleltének 84. évében, hosszas gyöngékedést követő egy hetes súlyos szenvedés után, 1920 március 28-án délután 1 óra or jobboldalra sz. nérel. Drága halottunk földi részeit 1920 március hó 30-án délután 3 órakor fogjuk a Honvéd-utca 42. sz. házában, a ref. egyház szentatársaság szerint tartandó gyászsima után, a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Vég- tisztességtelére rokonságot, barátainkat s bá atunkban igaz részvétellel osztozókat bánaos szívvel meghívjuk. Adás és béke poraira! Bana os fia: polg. Hadházi Bálint nejevel sz. Kovács Juliánával. Testvére: örv. Ha-sányi Mihályné sz. Hadházi Eszter. Menye: örv. Hadházi Józsefné sz. Kovács Juliánna. Unokái: Hadházi Piroksa, Róza, Bálint Erzsé és Káta; Badházi Bócsike, Juliska, Ungvári Gábor és sz. Kónya Mária gyermek ivel. Nászai: Kovács István nejevel Szere s Juliánával és gyermekével, Kovács Ferenc nejevel Kovács Juliánával és gyermekével. Unokaöcs és hugai: Major Mihály nejevel sz. S. tics Rózával és gyermekével, Harsányi Mária férjével Kupai Istvánnal, Harsányi Eszter férjével Kádár Imrével gyermekével, Harsányi Erzsébet férjével Nagy Józseffel és fiával. Sógornője: Bogdás Erzsébet férjével László Jánosossal és gyermekével I. Szamos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. roly és társa temetőkezői vállalták re deszi.

Magyar juhtartó gazdaság. Nyári Mináyt fogatta tel nyáj juhásznak, 5 én haj, reggel 6 órakor a nyomáson ver.

Szep ssy Ferencz tinctanító ezután hívja meg az összes tanítványait, e hó 31-én tartandó tanács- estejére, melynek bevetelét a ha a oharára áldozák. Kezdele es e 6 órakor. Tekintve a jöteknyci, lehetőleg számosan jelenjenek meg. T. s. eletei Szepssy.

Helyreigazítás. Lapunk vasárnapj számában a debreceni „Keresztény Nemzeti Egyesülés-árta” val szimányi tagjai között szerepe Hub it Otó törvényszéki tanácselnk neve is. A pártelők ég annak közlésére kér fel beünköt, hogy nevezet. urítvédeéből került a névsorba.

„Mimoza” virágüzletbe Kos sun-u. 11. sz. husvéti ültőjásba élő csirkék, kis nyulak és tea. (Pompadur) babák.

Gummiharisnya, harisnykötő gummi, irigator gummi, Earle Autoflex és olvadáto Pessariumok, ágytál, bidét, irigator felszerelve, gummi lecskendők, ollá gummi Vifariusnál, Piac utca 16 szám.

Logrossabb nyakkendőt is ujjá alakítják, Péterfia 53. alatt, udvarban balra.

Stengel fogászati rendelőj. Bathyány utca 16 szám alá helyezie át. Rendel d. e. 10-12 d. u. 3-5 ig.

Dr. Gottlieb J. zset rendelés megkezdie. Rendel betegeknek idegbajosoknak d. e. 10-11-ig és d. u. 2-től 3-ig. Piac 49. sz. I. em.

A halálra ítélt nagyváradi tisztek

Bukarest, márc. 29. A legfelsőbb román ha bíróság elrendelte, hogy a nagyszében haditörvényszék által halálra ítélt nagyváradi hét katonatiszt ügyében újabb vizsgálata tartassék.

Az entente parancsa

Páris, márc. 29. A délszláv, a román és a cseh-szlovák kormány sürgős utasítást kapott a szövetségesektől, hogy azonnai küldjenek élelmiszereket az insges területekre. Ha vonakodnának az utasítást teljesíteni, az entente kényszerintézkedéseket léptet életbe velük szemben.

VERPELETI KISASSZONYOK nagy sikertű egy felvonásos vizjáték — Két koronáért kapható a kiadóhivatalban

Fehérneműek először legjobb szabásban férfiak részére Frank Edénél mezeház mellett.

Knotty Kovácsné Kossuth-utca 45. sz. szabászati és varó iskolájában beiratkozás délelőtt 9-től 12-ig, délután 3-tól 6-ig esz. közzéhatnak

Erdődy Lajos építési irodája Simonyi-ut 18-b. Elvétel mindenmü épít tervezési és felépítési, valamint régi épületek javítása. Ugyanott tanuló felvételi

Színház.

Heti műsor:

Csokonai színház.

Kedden, B) bérlet, Pacsirta, operett. Szrdán egy nap a hádért, Hofmann meséi operett. Csütörtökön, Biboros, szimnű. Pénteken nincs előadás. Szombaton, C) bérlet, Faluháza.

Vasárnap délután Biboros, szimf. Vasárnap este Heldelbergi diákélet. Vig-színház. Kedden, Biboros szimf. Szerdán egy nap a házért, disszidálás...

Diszidálás a Csokonai-színházban. Vasárnap este az Ebredő Magyarok tiszteletére diszidálás volt a Csokonai-színházban. A „Bánk bán” volt műsoron, amely előtt a zenekar a Hymnuszt játszotta...

A Pacsirta 25 ik jubliáris előadása ma lesz a Csokonai-színházban. Főszerepeket játszanak Honthy, O. Hilbert, Káldor és Szigeti.

Biboros, szimf., ma a Vig-színházban kerül színpadra. A címszerepet Bihari Akos játssza.

A debreceni járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

14005-1919. szám.

Árverési hirdetés kivonat.

Zöld Mihály és Zöld László debreceni lakosoknak Balogh Jánosné szül. Zöld Márk ellen indított vagyonszétválás és árverési ügyében a telekkönyvi hatóság elrendelt a nem végrehajtási árverés joghatóságával bíró bírói önkéntes árverést...

Az árverést 1920. évi április hó 8 napján délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Deák Ferenc-utca 18. sz. 9-ik ajtó fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Levellezés

Ösveggyelgére két sürgős levél van a kiadóhivatalban. 3806

Ajánlat.

Egy jobb sorsra érdemes ur-asszony, ki már tíz hónapja súlyos beteg, hat apró gyermekével ezúton fordul Debrecen jóságos közönségéhez némi esélyt kérve a segítségért. Darabos-u. 5. szám alá juttatni sziveskedjenek. 3851

Ügyes 13 éves kis leányom örökbe adnám. Cím a kiadóhivatalban. 3828

Méhész nálam alkalmazást nyerhet. Bocconádi kaplárak eladók. Geiger, Plac 16. II. emelet. 3856

Előszerelem 1 szoba, konyha, szőlőből álló lakóházzal egy hásonlóval. Cím a kiadóhivatalban. 3803

senki sem akar, köteles nyomban a kiadói ár százalékáért megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XLI. 25 §.) Ha ennek a kötelezettségnek eleget nem tesz, úgy ígérte figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésben részt nem vehet, de az általa megígért összeg erejéig kötelezettségben marad s ha az ingatlan kevesebbet ígért javára üttemek le: az általa megígért s az új vételár közötti különbözetet köteles megtéríteni.

A vételár hátralékos része az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt 30 nap alatt letétbe helyezendő. A tulajdonosársak illetőségük után bánatpénzt nem kötelesek letenni és vételárat fizetni. Kérvényezők a tehermentességért felelősséget vállalnak, de a bekötözés illetve a bérbeadott lakások bérletének megszüntetése iránt nem szavatolnak. Debrecen, 1919. december 31.

Dr. Sáfár sk. járásbíró

A kiadmány hátulján

Bányász sk. telekkönyvvezető

Most érkezett áruk!

- Citrom, Vénarancs, Mandula, Datolya, Mogyoró, Mazsola, Aizi olaj, Füge, Orosz hal, Roll hering, Palugyal borok, Lucerna mag, Répamagvak, Karalábe mag, Kelkaposzta magvak, Papírsütemény, Ruffia, Kénlap, Kénpör, Gyula, Harry cream, Salicall, Borax, Fenyő mag, Gyertya, Cipőkrém, Kreolin, Fogvédő, Vapör

legelőbb beszerzési forrása Kontsek Gőzánál, Kossuth-utca.

ALMÁDIA

konzervgyár Rákóczi-utca 13 Cukorpótlásra alkalmas szirup kapható kilója 30 korona. Üveget kérünk hozni!

Fehőrcipő vászonért lisztet adnek. Gumnikabát eladó. Korlát adnek cserébe, meg egyezés szerint. Agárdy 14. 3826

Árva urileány elcsúszta gyerekek mellé, vidékre. Cím a kiadóhivatalban. 3821

Savanyított káposzta nagyban és kicsinyben kapható. Hunyadi utca 21. 3836

Fejős tehent nvaralásra elfogad. Létal-nt, Bellegető 135 - Piskolti János. 3857

Martinkán 10 hold termő szőlő részben vagy egészben, feles művelésre kiadó. Értekezhetni az állami gyermekmenhelyben a délutáni órák alatt. 3819

Tűsifa olenként és felvágva, házhoz szállítva megrendelhető. Holczler János tűzfutalepén, Margit útról mellé. 3818

Gomba-csira erőteljes, azonnali termelésre. 1 kg. 25 K. Méliusz-ter 13. 3847

Kereslet.

Aranyat-ésüstöt, briliánsat, zálogcédlákat vess, megvásárolni házhoz is elmegy Steiner Mihály, Széchenyi-u. 19. udvarban

Sürgősen keresek kerti lakást konyhakerttel legkevesebb májusra. Cím a kiadóhivatalban.

Olmet keressünk megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Ügynököt keres a „Pallas” vegyészeti laboratórium jól bevezetett cikkek eladására. Zápolya-utca 87. 3726

Vessék menyasszonyi kellengyeket asztal és ágyneműket, selymet és szatagot magas áron mellé. Kaiser, Plac-utca 7. 3652

Lonolajat napraforgó olaját bármilyen mennyiségben napi áron vásárol dr. Szolényi vegyészgyára Péterfia 46. 3623

Intelligens leányt vagy asszonyt gyermekemmel mellé azonnaltalra keresek Gézyvárné, Szent Anna-u. 11. 3245

B. Szabó Ferencné elvesztette okiratát Csapó-útcán, kéri a becsült tes megtalálót hozza be. Rákóczi-u. 3. 3846

Placal nyulakat, tenésztelg felhőnt veszek. Magos-u. 11. utcai lakás. 3813

Felvételek Frontrébe kezdény, mosogató lány és takarító azonnaltalra. 3941

Kis jésszekrény megvételre kerestek. Aluljól az utca felé. Deák Ferenc-utca 6. földszint kérés. 3833

Tanuló felvételtik Vangor asztalosnát, Csapó-u. 9. 3830

Miandenes szobalány vagy ügyes takari órák alkalmazást nyer Simonffy-utca 32. Konrád 3831

Tisztviselő család szőlő, gyümölcsösökkel bérbe vagy felébe keres. Cím a kiadóhivatalban. 3914

Egy tyukász és egy takari-tőpe kerestetik. 5 mm. vetőmag tavasz rosz eladó. Értekezhetni Püspöki palota II. kapu, Barbóc, házféltgyelőnél. 3813

Keresek elsejére egyszerű butorozott szobát Plac- és Kossuth utca közelébe. Cím a kiadóhivatalban. 3808

Tisztoság leány könyvvél takarító-órák felvételtik Csapó-utca 11 szám. 3850

Iredaszolga 14-16 éves tisztoságos fiú felvételtik. Jelentkezhetni délután 1-3-ig. Mútrágyagyár, Szt-Anna-utca 64. 3827

Koosis felvételtik elcsúszta Péterfia utca 25. Fuvarozási Vállalat. 3823

Eladás.

Modern háiossók, garderob-szekrény, könyvtáberendezés, olcsóbb festett butorok eladók. József kir. herceg 41. 3820

Boldogfalva. utca 4. számú ház eladó. Értekezhetni ott. 3814

Egy asztal, erő, bőrhöz való varrógép eladó. Homok-utca 4. sz. 3822

Eladó egy álló szalontű, egy íróasztal, egy ebédlő dívány és egy fegyvertartó. Megtekinthető Péterfia 71. 3824

Eladó elegáns fekete kosztüm, fekete női ruha, bluzok, mosóbluzák való, sifon alsószoknya, törökös szővelűgöngyök, bél-egyek, vaskönyha két süttővel, tavaszi férfi köpönyeg, női kalapok. Értekezni Honvéd-utca 24. kereszti-épületben. 3834

Egy új férfi zakó fekete öltöny eladó. Homok-utca 125. 3804

Szurós drót 50 kiló eladó. Cegléd 22. Czaban útel. 3801

Kirakat felismerésél vasrudak könyvökkel, hozzávaló vas-tag üveg lapokkal, csomaga vagy más ütel részre eladók. Szepességi-utca 33. 3800

Egy nagy álló antik tükör eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3844

Ékszerék nőknek, gyermekeknek, babáknak, eladók. Csapó-utca 26. földszint, első lakás. 3836

Eladó 2 darab 4 hónapos malac, Szotyori-telep, Sándor-u. 7. 3842

Talyiga egy kerek talyiga, sifon házra eladó. Széchenyi-utca 20. 3837

Hamistogakat töröttet is veszek!

József kir. herc.-u 10 Eladó teljeseb új női bagaria barna fél cipő 38 os. Bethlen-utca 24., 5 lakás. 3848.

Eladó ebédlő empire stílus patisszander és egy sarokszalon persnával. Műbatorok. Szent Anna 6. utcai földszint. 3810

Három darab elős kucuka eladó. Maróty-utca 34. 3812

Eladó egy új szürke bricses férfi öltöny magas termetre. Baross-u. 14. földszint. 3809

Kerékpár eladó. Műszaki útel. Hunyadi-utca 13. Nők-házy d. e. 8-12-ig. 3807

Eladó hasaskoca, igazló, egyikért bélyegzővel pénz elfogadók. Darabos 53. 3815

Eladó háló ebédlő és mindenféle olcsó butorok. József király herceg 20. 3812

Eladó 2 drb. 10 hónapos süldő. Nyomató-utca 7., kereszti-épület. 3816

Három darab 4 hónapos malac eladó. Mór-utca 34. 3811

Fekete laft selyem, kabátos ruha női aranyóra láncsal. Péterfia 77. 3828

Eladó egy szép, fekete és egy szürke kosztüm egész új 31-35-ös félcipő, gyermekruhák, téli ruhák és több ruhakészlet. Megtekinthető d. u. 1-6-ig. Eötvös-u. 71. 3815

Kerékpár kitűnő karban szabadonfutó eladó. Holczler fatalop. Károlyi Ferenc József-ut 3-b. 3817

Eladó ház, Téglaakeri, Létai-utca 16. sz. egy szoba, konyha, spész és mellék-helyiségekkel. Cím a kiadóhivatalban. 3756

Eladó 100 drb. bukszus és jucka. Zápolya-u. 8. sz. 3725

Olosón eladó disznó két-három disznóra, jászol, hidlak és egyéb deszkák, csékek és vastaragocsa. Értekezhetni Rákóczi-u. 17. kapu alatt jobbra. 3632

Hertés sovány 2 drb. 11 hónapos eladó. Széchenyi-utca 20. 3840

Eladó egy politoronot könyvespolc, fali ruha fogas, kápek rámpára, nagy kápekort üveggel zongora szék borgeit ágytakaró, selyem bolcs és egy drb. kislányknak való tavaszi kabát. 3793

Kerti asztalok. Széchenyi-utca 20. 3839

Gyümölcsös veteményes kert. 2500 négyzetméter eladó Posta-kertben. — Értekezhetni Széchenyi-utca 20. 3837